

ved de tekniske Skoler. Paa et andet Sted i Finantsloven er der foreslaaet en Sum af 11,000 Rb. til begavede og fattige Elever ved Folkehøjskoler, og det er naturligtvis det, der har tjent mig til Mønstret ved Affattelsen af mit Forslag. Medens den sidstnævnte Sum, saavidt jeg skjønner, hovedsagelig kommer Landbefolkningen til Gode, er det min Mening, at denne Sum nærmest skulde komme Kjøbstad- eller Bybefolkningen til Gode, uden at Kjøbstadbefolkningen naturligtvis derved bliver udelukket fra at nyde Godt af den førstnævnte Sum eller Landbefolkningen af den sidstnævnte. Det er det, der har været det ledende Hensyn for mig med Hensyn til Summens Størrelse, men ikke desto mindre tror jeg, man vil finde, at den er sat meget lavt. Dette har jeg gjort med Forsæt, fordi jeg mente, det kun skulde være et Forsøg paa, om dette var en god Maade at understøtte de tekniske Skoler paa. Der er rundtomkring i Kjøbstaderne megen Virksomhed for at oprette tekniske Skoler, men de have i Begyndelsen Afskilligt at kæmpe imod. Jeg hører til dem, der af Grundfølelse ikke holde paa meget af at understøtte saadanne Skoler umiddelbart; jeg ønsker gjerne, at Befolkningen ligesom skal gjøre sig til Meddommer ved Spørgsmaalet om, hvorvidt en Skole fortjener Understøttelse eller ei. Med Hensyn til dem, der selv have Raad til at betale for sig, følger det af sig selv, at Bevillingsmagten ikke behøver at blande sig i Sagen, men for de Fatigtes Vedkommende tror jeg, det vil være rigtigt at høre sig ad paa den Maade, jeg har forsøgt ved at fremkomme med dette Undringsforslag. Jeg har først faaet den Lante at ville stille dette Forslag i, som man kalder det, den 11te Time, efterat Betænkningen fra det enkelte Udvalget allerede var trykt; ellers havde jeg jelsølgelig bedt et eller andet af Udvalgets ærede Medlemmer om at stille Forslaget, og at gjøre det til sit, hvadenten der nu blev et Flertal eller et Mindretal i Udvalget for det, eller hele Udvalget maatte skulde have været for det. Jeg gjør udtrykkelig denne Bemærkning, idet jeg beder det høie Thing om at stemme eller ikke at stemme for dette Forslag uden Hensyn til Personen, fra hvem det kommer, og Maaden, hvorpaa det kommer, men alene af Hensyn til Sagen i og for sig.

Th. Nielsen: Jeg hører til det Flertal, som vil unde Forstanderen for Beslagsmedien 200 Rb., og jeg skal derfor med et Par Ord begrunde, hvoreledes Flertallet er kommet til dette Resultat. Det er oplyst i Anmærkningerne, at den nævnte Forstander i 1863 blev antagen under den udtrykkelige Betingelse, at han skulde have en Begyndelseslønning af 800 Rb. med et Tillæg hvert 5te Aar af 200 Rb., indtil Lønnen steg indtil 1,200 Rb. Da dette udtrykkelig har været Forsættningen ved hans Antagelse, har Flertallet ikke kunnet indse, at det vilde være Ret ikke at

give ham, hvad der oprindeligt var tilfjetet. Den ærede Ordfører benegtede heller ikke, at Manden havde en Slags moralsk Ret; jeg tror, han sagde saaledes. (Ordføreren: Nei, jeg gjorde ikke!) Ja, flere Medlemmer have dog opfattet den ærede Ordførers Udtalelse saaledes, at han mente, Forstanderen havde en Slags moralsk Ret, og jeg skjønner heller ikke rettere, end at dette er Tilfældet, naar det, jeg nævnte, var Forsættningen for hans Antagelse. Den ærede Ordfører sagde, at Ministeren paa anden Maade kunde tage denne Sum af de 5,700 Rb., men disse 5,700 Rb. ere jo bestemte til andre Ting, og Forstanderen for Beslagsmedien kan saaledes ikke deraf faae Penge. Flertallet har ikke kunnet se bedre, end at Thinget, da den nævnte Forstander ifølge det i Anmærkningerne Oplyste har en utvivlsom moralsk Ret til at faae Pengene, maa gaa ind paa at give Ministeren de nævnte 200 Rb. Jeg haaber, at Thingets Flertal ikke for denne Ubetydeligheds Skyld vil gjøre Noget, som dog i mine Tanker vilde se mindre rigtigt ud. — Med det Samme jeg har Ordet, skal jeg tilføie et Par Bemærkninger om et Par andre Punkter. Jeg har tidligere havt Leilighed til at vise, at jeg varmt paaskjønner Hedeselskabets Virksomhed, men jeg har ogsaa, hver Gang denne Sag har været paa Tale her i Thinget, tilføiet, at det nævnte Hedeselskab gjør sig skyldig i Noget, som jeg ikke finder rigtigt, nemlig i Sandudskylling. Ved sine stærke Kanal anlæg paa Heden transporterer nemlig dette Selskab, dels ved Naturens og dels ved Kunstens Hjælp, paa en let Maade Sandet ned i Jorden eller ud i Vaerne; men netop derved, og især naar der sker Løbrud, stylder Sandet ud over de andre Lodsseieres Eng, som derved komme til at lide Skade, idet de i Tidens Løb blive høiere og høiere. Jeg henvendte mig ifjor desangaaende til den høitærede Indenrigsminister og bad ham om at tage denne Sag under Overveelse. Dette har han ogsaa, saavidt jeg har erfaret, gjort, idet han har henvendt sig til Amtsrådene derom, men Hedeselskabet har ment, at det ikke ved sine Anlæg paaførte vedkommende Lodsseiere nogen Skade. Disse ere imidlertid af en anden Mening, og jeg kan ikke andet end slutte mig til dem, efterat jeg har set Forholdene. Jeg tror ogsaa, at den Folkehingsmand, som nærmest repræsenterer den Egn, hvor Hedeselskabet udøver sin Virksomhed, er af samme Mening, og jeg kan derfor ikke unblade paany at rette den Opfordring til den høitærede Indenrigsminister, at han vil have sin Opmærksomhed henvendt paa dette Punkt samtidig med, at de betydelige Forsøgelse tilfåas det nævnte Selskab. — Blandt de Penge, der anvendes til Landvæsenets Fremme, er der, saavidt jeg husker, henved 1½ Tusind Daler til Skolen paa Daaugaard og til Landvæseninstitutet i Odense. Den ærede næstforegaaende Taler yttrede sig meget paamt for, at Staten skulde hjælpe de mindre